

Osnove verjetnosti in statistike

Diskretni slučajni vektorji

Asistent dr. Kristina Veljković

DISKRETNİ SLUČAJNI VEKTORJI

Primer 1. (Zbirka) Slučajni spremenljivki X in Y sta podani s porazdelitveno shemo

$X \backslash Y$	0	1	3
0	$\frac{4}{15}$	$\frac{2}{15}$	0
2	$\frac{1}{10}$	$\frac{2}{5}$	c

- a) Določi konstanto c .
- b) Določi porazdelitvi za X in Y .
- c) Ali sta X in Y neodvisni?
- d) Izračunaj $P(Y > X)$.

KOVARIANCA IN KORELACIJA

- ▶ Kakšna je povezanost med numeričnima slučajnima spremenljivkama?
- ▶ Kovarianca slučajnih spremenljivk X in Y

$$\text{Cov}(X, Y) = E((X - E(X))(Y - E(Y))) = E(XY) - E(X)E(Y).$$

- ▶ Korelacijski koeficient med X in Y

$$\rho(X, Y) = \frac{\text{Cov}(X, Y)}{\sigma(X) \sigma(Y)}$$

KOVARIANCA IN KORELACIJA

- ▶ Kakšna je povezanost med numeričnima slučajnima spremenljivkama?
- ▶ Kovarianca slučajnih spremenljivk X in Y

$$\text{Cov}(X, Y) = E((X - E(X))(Y - E(Y))) = E(XY) - E(X)E(Y).$$

- ▶ Korelacijski koeficient med X in Y

$$\rho(X, Y) = \frac{\text{Cov}(X, Y)}{\sigma(X) \sigma(Y)}$$

- ▶ Lastnosti korelacijskega koeficienta
  - ▶ $-1 \leq \rho(X, Y) \leq 1$.
  - ▶ $\rho(X, Y) = -1$ za $Y = a + bX$, $b < 0$.
  - ▶ $\rho(X, Y) = 1$ za $Y = a + bX$, $b > 0$.
  - ▶ Če velja $\rho(X, Y) = 0$, X in Y sta nekorelirani.
  - ▶ Neodvisni slučajni spremenljivki sta tudi nekorelirani, ampak obratno pa ne velja.

Primer 2. (Zbirka) Imamo slučajni spremenljivki $X \in \{1, 2\}$ in $Y \in \{1, 2, 3\}$ z verjetnostno funkcijo

$$P(X=x, Y=y) = \frac{xy}{18}.$$

a) Določi porazdelitveno tabelo slučajnega vektorja (X, Y) .

Primer 2. (Zbirka) Imamo slučajni spremenljivki $X \in \{1, 2\}$ in $Y \in \{1, 2, 3\}$ z verjetnostno funkcijo

$$P(X=x, Y=y) = \frac{xy}{18}.$$

- a) Določi porazdelitveno tabelo slučajnega vektorja (X, Y) .
- b) Določi robni porazdelitvi.

Primer 2. (Zbirka) Imamo slučajni spremenljivki $X \in \{1, 2\}$ in $Y \in \{1, 2, 3\}$ z verjetnostno funkcijo

$$P(X=x, Y=y) = \frac{xy}{18}.$$

- a) Določi porazdelitveno tabelo slučajnega vektorja (X, Y) .
- b) Določi robni porazdelitvi.
- c) Izračunaj verjetnost $P(XY \geq 4)$.

Primer 2. (Zbirka) Imamo slučajni spremenljivki $X \in \{1, 2\}$ in $Y \in \{1, 2, 3\}$ z verjetnostno funkcijo

$$P(X=x, Y=y) = \frac{xy}{18}.$$

- a) Določi porazdelitveno tabelo slučajnega vektorja (X, Y) .
- b) Določi robni porazdelitvi.
- c) Izračunaj verjetnost $P(XY \geq 4)$.
- d) Ali sta X in Y neodvisni?

Primer 2. (Zbirka) Imamo slučajni spremenljivki $X \in \{1, 2\}$ in $Y \in \{1, 2, 3\}$ z verjetnostno funkcijo

$$P(X=x, Y=y) = \frac{xy}{18}.$$

- a) Določi porazdelitveno tabelo slučajnega vektorja (X, Y) .
- b) Določi robni porazdelitvi.
- c) Izračunaj verjetnost $P(XY \geq 4)$.
- d) Ali sta X in Y neodvisni?
- e) Izračunaj $E(X), E(Y), Cov(X, Y)$.

Primer 3. (Zbirka) Božičkove sani vleče 9 jelenov. Na čelu je Rudolf, za njim pa so v dveh kolonah naključno razporejeni Tresko, Plesač, Skakač, Hudko, Komet, Kupid, Plamenko, Bliskač. Naj bo X število jelenov na levi, katerih ime se začne s K, in Y število jelenov na desni, katerih ime se začne s P.

- a) Poišči porazdelitev za (X, Y) in robni porazdelitvi.
- b) Sta X in Y neodvisni?
- c) Izračunaj $E(X)$, $E(Y)$, $E(XY)$, $Cov(X, Y)$, $\rho(X, Y)$.